

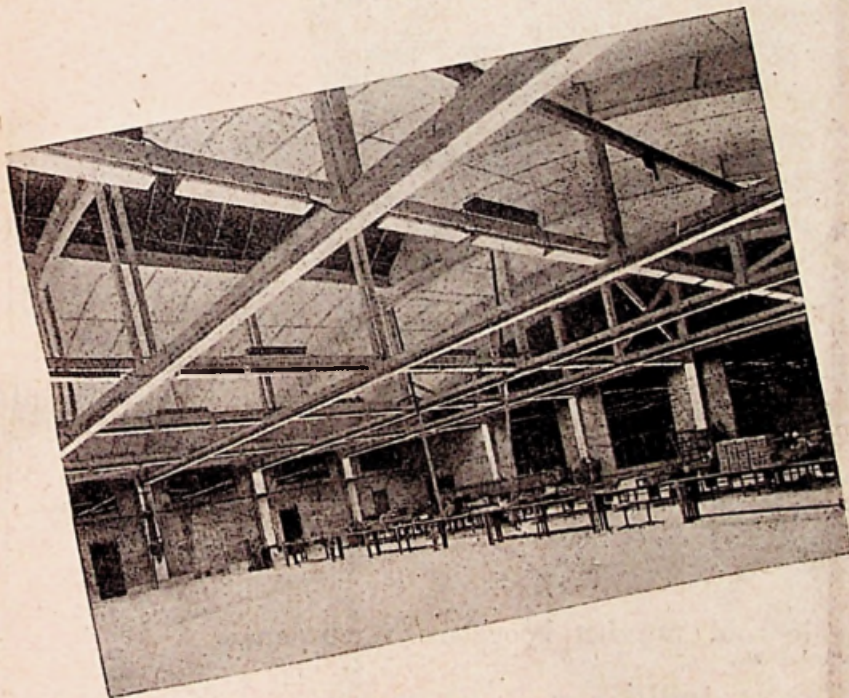
Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

Veertiendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen en de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten. Directie, Redactie en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam C. Telefoon Directie en Red. K 2900-35253; Administratie K 2900-40453 Voor verdere uitgeversmededelingen zie voorlaatste pagina.

4e JAARGANG Nr. **94**
4 JUNI 1949

Fabrieks-Verlichting

Verschillende malen gaven wij reeds op deze pagina voorbeelden van verlichting, zowel van etalages als van interieurs. Een geheel ander terrein is dat der fabrieksverlichting, waarmede echter ook vele van onze lezers te maken zullen hebben.

DE BOVENSTE FOTO TOONT

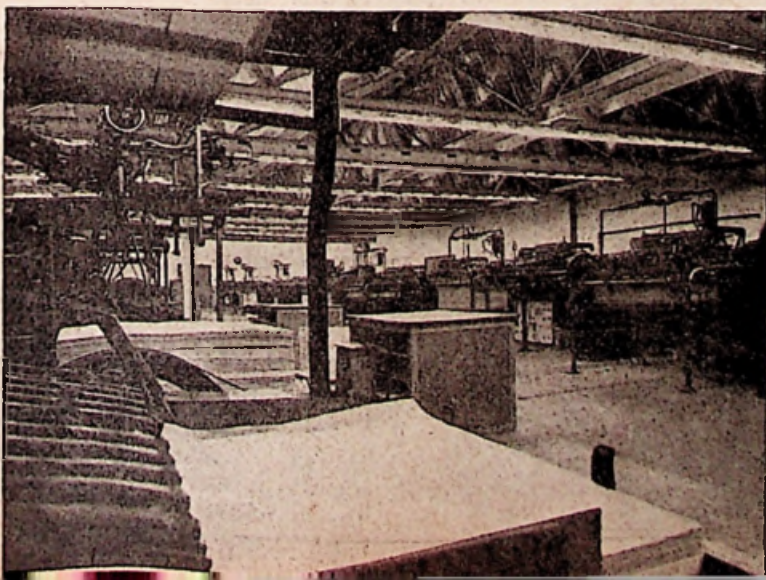
een montage-werkplaats met TL 40 W (wit), gemonteerd in dubbellamps industrie-armaturen (troggen), die aangebracht zijn in elkaar kruisende lichtlijnen. Deze verlichting is zodanig aangebracht, omdat op deze wijze de machines, werkbanken enz. volkomen onafhankelijk van de kruisverlichting kunnen worden opgesteld. Voor plafondverlichting (verhoging van de algemene helderheidsindruk) werden troggen naar boven gericht.

LINKS ONDER:

Verlichting van een drukkerij met TL-buislampen 40 W (wit) in zgn. troggen. De oppervlakte van deze werkplaats bedraagt 625 m². Voor een goede verlichting van de hierin staande machines, persen, e.d. waren 170 TL-buislampen 40 W nodig, waardoor een totale verlichtingssterkte van 225 lux werd bereikt. De troggen zijn in dit geval zijwaarts van sleuven voorzien teneinde de algemene helderheid te bevorderen.

RECHTS ONDER:

Een werkplaats in 'n schoenfabriek met 'n oppervlakte van 1000 m² werd verlicht met 250 TL-buislampen 40 W (wit) en men verkreeg een uitstekende verlichtingssterkte van 250 lux.

Zo glad als een spiegel

en zo helder als kristal is de zool van het hoogglans verchromde

RUTON strijkijzer

Ook alle overige delen zijn spiegelen en glanzend. Dit is nu een Nederlands product, dat ver uitsteekt in uitvoering en kwaliteit boven vele andere.

Verkoopprijs voor het publiek slechts f. 12.-

Rudolf Blik

**ELECTRISCHE APPARATEN- EN
METAALWARENFABRIEK N.V. DEN HAAG**

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Weerstanden in Radiotoestellen

DOOR J. CORVER

Indien in een schema weerstanden voorkomen, dient men bij die onderdelen niet alleen op de juiste waarden te letten, maar bij de keuze ook rekening te houden met het vermogen in watts, dat zij kunnen verdragen en dat zij op de plaats in het schema hebben te dissiperen. Men moet zorgen, dat zij niet worden overbelast.

Van belang is de *soort* van weerstanden, die men kiest. In prijsvolgorde zijn te onderscheiden:

1. Van draad gewikkelde weerstanden.
2. Weerstanden, bestaande uit gemetalliseerd oppervlak op een buisje of staafje van isolatie-materiaal.
3. Koolweerstanden.

Het is vooral de laatste, minst kostbare en daardoor nog veel gebruikte soort, waarover wel een en ander valt te zeggen, waarmee men rekening moet houden. Men kent twee typen van koolweerstanden, nl.

- a. massieve weerstanden;
- b. laagweerstanden.

Het massieve type wordt vervaardigd door grafiet of colloïdale koolstof te vermengen met isolatiemateriaal, als klei, bakeliet of lak, deze stoffen samen warm te malen en er staafjes van te vormen. De materiaalverhouding bepaalt de soortelijke weerstand van het product en de weerstand der staafjes wordt gecorrigeerd tot min of meer nauwkeurige waarden door afslijpen. Men stelt zich voor, dat bij de stroomdoorgang microscopische boogontladingen plaats hebben tussen de door isolatiemassa gescheiden kooldeeltjes. Daardoor ontstaat een extra ruisspanning, die bijv. voor een weerstand van 50000 ohm 1 watt wel 0,3 microvolt per volt aangelegde spanning kan bedragen. De totale ruis bij de maximaal toelaatbare spanning mag volgens tegenwoordig aangenomen normen 500 microvolt niet overtreffen. Een ongunstige eigenschap is nog, dat deze weerstanden bij hoge frequenties veel lagere weerstandwaarden vertonen dan de nominale, ver-

moedelijk door de capaciteit tussen de afzonderlijke kooldeeltjes. Een weerstand van 10 M egohm kan voor 10 MHz tot 75 % aan waarde blijken verloren te hebben.

Beter, zowel in dit opzicht, als wat de ruis betreft, zijn de laagweerstanden. Vroeger vervaardigde men deze door een soortgelijk mengsel als gebruikt werd voor de massaweerstanden uit te strijken op een keramisch staafje en daarop vast te bakken. Tegenwoordig past men zgn. „cracking toe, d.w.z. dat de staafjes in een elektrische oven op ongeveer 1500°C worden gebracht, waarna men koolwaterstofgas toevoert, dat bij deze hitte wordt ontleed en een koolafzetting op de staafjes levert. De dikte der koollaag laat zich regelen en aan de weerstanden worden verschillende waarden gegeven door met een machine een spiraalgroef in de koollaag te laten snijden. De staafjes worden achterna van aansluitdraden en van een vochtwarende omhulling voorzien.

De stabiliteit der weerstandwaarden van koolweerstanden is boven 0,1 Megohm meestal minder goed dan daar beneden. De temperatuurcoëfficiënt is negatief en bij hogere temperatuur daalt dus de waarde. In het algemeen is die variatie slechts tijdelijk en treedt na afkoeling herstel in. Sterke en langdurige oververhitting kan echter een blijvende verlaging der waarde ten gevolge hebben.

Wat de lagere waarde voor hoge frequenties betreft, rekent men, dat als f in MHz wordt uitgedrukt en R in Megohm, zolang $f \times R < 0,3$ blijft, de verschillen de 10 % niet overtreffen. Bij de laagweerstanden, waarbij aan de geleidende laag een spiraalvorm is gegeven, zou de zelfinductie van de spiraal een rol kunnen gaan spelen. Die invloed is echter practisch gering.

Volgens de specificaties, die zowel door de Britse en Amerikaanse legerautoriteiten als door de Fransen zijn aangenomen, zijn voor weerstanden voor verschillende vermogen de werk- en proefspanningen als volgt: 0,25 watt 250 V (400 V); 0,5 watt 350 V (100 V) 1 watt 500 V (100 V); 2,3 en 4 watt 500 V (1000 V). Bij de beproeving worden de proefgelijkspanningen slechts momenteel aangelegd. De eis is, dat hierbij geen blijvende waardeverandering optreedt. Overschrijding van de maximale werkspanningen, ook al is daarbij het toegelaten vermogen niet overschreden, kan blijvende veranderingen van 30 tot 50 % ten gevolge hebben.

Hiermede hangt samen, dat men weerstanden boven $\frac{1}{4}$ Megohm nooit tot het volle bedrag van het aangegeven vermogen mag belasten; daartoe zou men toch boven de maximale spanning moeten gaan.

Om de toelaatbare stroom te berekenen, moet men er om denken, dat niet alleen het vermogen (i^2R) niet mag worden overschreden, maar dat ook de klemspanning (iR) beneden de normale werkspanning moet blijven.

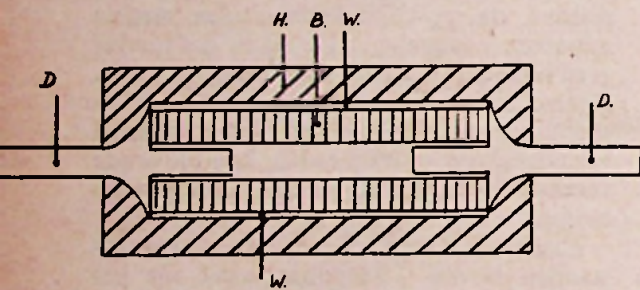
Bij het in acht nemen van de i^2R -grens moet men zich realiseren, dat het erom gaat, de weerstand niet te heet te laten worden. De temperatuurstijging, die bij volle i^2R -belasting mag optreden, bedraagt 40° tot 60°C. Om zeker te zijn, dat de hoogst toelaatbare temperatuur niet wordt overschreden, moet men mede rekening houden met de temperatuur der omgeving. Zolang die beneden 40° blijft, kan men de weerstanden wel tot hun volle vermogen belasten. Maar in een toestelkaart, vooral in de tropen, kan de lucht veel warmer worden en dan zal het nodig zijn, dat weerstanden voor groter vermogen zijn

ingebouwd, die niet meer ten volle worden belast. Een omgevingstemperatuur van 70° brengt mede, dat hoogstens de helft van het normale vermogen kan worden gedissipeerd.

De niet-permanente weerstandveranderingen, die bij normale verwarming (geen oververhitting) optreden, zijn praktisch van weinig betekenis. Voor elke graad Celsius daalt de weerstand met 0,025 à 0,075 %. Dat wordt 1,38 à 4,1 % voor een totale stijging van 55 graden. Als men bedenkt, dat de nauwkeurigheid der normale waarden doorgaans niet beter is dan 10 %, behoeft men zulke variaties niet tragisch te nemen.

Ofschoon koolweerstand, mits verstandig en met kennis van zaken toegepast, voor gewone ontvangerspractisch zeer bruikbaar materiaal blijven, is in de geallieerde landen in de oorlog de gemetalliseerde weerstand meer en meer het terrein gaan veroveren, aangezien de fabricage toch een in verschillende opzichten betrouwbaarder product oplevert.

In dit type wordt een hol pijpje van keramisch materiaal of van kwarts gebruikt, waarop een dun laagje metaal is neergeslagen. Een doorsnede van zulk een weerstand is in bijgaande afbeelding weergegeven. In het buisje B met het gemetalliseerde weerstandlaagje W zijn de draadeinden D gestoken, die flenzen dragen, welke contact maken met het weerstandlaagje. Om het geheel wordt een bakelieten huls H geperst, die belet, dat de verbindingsdraden (met hun flenzen) ooit losgetrokken kunnen worden. Tevens is op deze wijze een zeer volledige afdichting tegen vocht verkregen.

Deze weerstanden zijn uiterst stabiel en hun waarde blijft ook voor hoge frequenties vrijwel constant. De ruis-spanning is ondanks de zeer geringe dikte van de metaallaag veel kleiner dan van de beste koollaag-weerstanden. De temperatuurcoëfficiënt is positief en ligt tussen 0,02 % per graad voor lage weerstanden en 0,14 % voor hoge weerstanden.

De fabricage-methoden laten een betrekkelijk hoge nauwkeurigheid toe van de waarden, die gemaakt worden.

Draadgewonden weerstanden bieden het grote voordeel, dat zij tot hoge nauwkeurigheid vervaardigd kunnen worden, zeer stabiel zijn en door keuze van het materiaal ook zo zijn te maken, dat de temperatuurinvloeden, binnen de dissipatiegrens klein kunnen zijn. Voor werkelijk grote waarden worden zij echter te kostbaar en te omvangrijk. Bovendien gaat de zelfinductie voor enigszins hoge frequenties zeker een rol spelen.

RADIO PEILINGEN

Hoeveel mensen luisteren naar de radio?
Het geheim van de grote cijfers

Iedere onderneming, van welke aard ook, heeft behoefte aan statistieken. Vanzelfsprekend probeert ook de omroep een zo duidelijk mogelijk beeld te verkrijgen van de hoeveelheid luisteraars, die elke avond voor de luidspreker zitten.

De gang van zaken is namelijk zo: De hoeveelheid stroom, die voor het ontvangen van elke uitzending wordt gebruikt, kan bij de radiodistributies worden gemeten. Dat laat conclusies toe op het aantal van de ingeschakelde luidsprekers, waarbij men natuurlijk een beetje royaal te werk dient te gaan. Een meer of minder van tien of twintig luidsprekers speelt in dit geval geen rol. De telling, die is gebaseerd op het stroomverbruik bij de radiodistributie, wijst bijv. uit, dat ongeveer 53 000 luidsprekers voor die of die Bonte Avondtrein werden ingeschakeld, waarvan - laat ons zeggen - 32 000 tot het einde toe in actie waren gebleven. Vergeleken met andere cijfers, met een lezing over tuinbouwproducten, om weer een voorbeeld te noemen, kan men dan constateren, dat deze laatste uitzending een veel kleiner aantal luisteraars interesseert. Deze metingen bij de radio-distributie laten natuurlijk ook conclusies toe op de deelneming aan de omroep door middel van ontvangtoestellen. Wanneer blijkt dat een bepaald programma door een record-aantal deelnemers aan de distributie wordt beluisterd, kan men veronderstellen, dat dit programma ook in het algemeen in de smaak valt.

Waar geen radio-distributie dergelijke conclusies toelaat, proberen de omroepmaatschappijen op een andere manier de opinie van hun luisteraars te toetsen. De BBC bijv. heeft voor dit doel een hele staf van opinieonderzoekers, die in hun districten regelmatig met behulp van lijsten huis aan huis de mening van het luisterend publiek over bepaalde uitzendingen testen.

Beide systemen geven echter slechts een overzicht van het absolute cijfer, van luisteraars, die naar bepaalde uitzendingen hebben geluisterd. De waarde van dat cijfer is echter maar zeer betrekkelijk. Vergeleken bij het totale aantal luisteraars kunnen deze absolute cijfers zeer teleurstellend, al zijn deze ook op zich zelf genomen aardig hoog.

Nemen wij Nederland als voorbeeld: Bij de PTT zijn tegenwoordig meer dan een miljoen luistervergunningen uitgegeven, die betrekking hebben op bezitters van radioontvangtoestellen, en - als wij ons niet vergissen - nog ca. een half miljoen vergunningen voor deelnemers aan de radiodistributie. Dus komen wij naar ruwe schatting op ongeveer 5 à 6 miljoen luisteraars in ons land. Wanneer nu kan worden vastgesteld, dat ongeveer 120 000 mensen naar een bepaald programma hebben geluisterd, dan is dit cijfer, absoluut genomen, indrukwekkend hoog. Maar toch

zijn 120 000 luisteraars slechts $2\frac{2}{5}\%$ van 5 miljoen, en zo bekeken zou het resultaat maar zeer bescheiden zijn!

Dit feit verklaart ons, waarom critiek op de omroepprogramma's particulier en in het openbaar zo weinig vat kan hebben op de programma-leiding. Wanneer een bepaalde uitzending door de critiek wordt afgekeurd - soms zelfs in sterke termen - kan de omroepleiding nog steeds beroep doen op een aanzienlijk aantal luisteraars, die er blijkbaar veel genoegen mee nemen. Zeker is: dit absolute cijfer is altijd aanzienlijk hoog, maar men ziet daarbij over het hoofd dat het procentsgewijs dikwijls klein is.

Natuurlijk zullen er slechts weinig uitzendingen zijn, die tegenwoordig 80 of 90 % van alle luisteraars interesseren, en wij hebben dergelijke uitzendingen waarschijnlijk niet te zoeken op artistiek gebied. Hierbij zou het voornamelijk gaan om reportages van grote sport-evenementen, om belangrijke ministeriële toespraken e.d. De andere uitzendingen echter bereiken waarschijnlijk slechts een heel klein percentage van het totale cijfer, maar absoluut genomen verzamelt toch iedere uitzending nog genoeg mensen voor de luidsprekers, om er een gemiddelde stad mee te kunnen vullen. Dat legt getuigenis af van de veelzijdigheid en de populariteit van de radio, vormt echter tegelijk ook een niet te onderschatten handicap voor de culturele ontwikkeling.

F. ENGEL.

L.A.C. groeit gestadig

De onderhandelingen tussen de verschillende groepen die betrokken zijn bij de voorbereiding bij het Landelijk Leveranciers Afnemers Contract (L.A.C.) zijn regelmatig voortgezet en hebben geleid tot een zeer grote mate van overeenstemming.

De principiële besprekingen over de structuur van de overeenkomst, de beginselen en de consequenties van de marktregeling worden gevoerd in de voorlopige Centrale Regelings-Commissie.

Hierin hebben zitting voor het Ambacht: de heren A. J. Apol (Groningen), W. H. Hirdes (Amsterdam), plv. H. P. W. Tulleken (Amsterdam):

voor de Detailhandel:

de heren J. von Burg (Rotterdam), P. H. Holtmans (Amsterdam), plv. B. G. Miermans (Amsterdam):

voor de Groothandel:

de heren R. F. van Heusden, Electrocentrum (Amsterdam), B. H. van Nifterik, Heijbroek-Zélander (Amsterdam), plv. J. P. C. Ham, Nierstrasz (Amsterdam).

Als voorzitter van deze Commissie treedt op de heer R. F. van Heusden, die ook de vooraf gegane onderhandelingen tussen de verschillende belangengroepen heeft geleid.

Men is het thans ook eens geworden over de materialenlijst van 't Contract en over de verdeling van het land in rayons of in districten. Verder is een Commissie van Deskundigen ingesteld om van advies te dienen omtrent de meest juiste structuur van het organisatie- en het controle-apparaat.

De installatie van alle commissies zal plaats vinden op een in Amsterdam te houden vergadering op Vrijdag 10 Juni a.s.

Mededelingen VAN DE VAKGROEP

**DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELLEN**

SECRETARIAAT:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

MIDDENSTANDSPROBLEMEN

Grote gebeurtenissen werpen hun schaduwen vooruit. Dit gezegde is maar al te waar en het is derhalve in het geheel niet bevreemdend, dat er al menig woord gezegd en geschreven is over dingen, die steeds de aandacht trekken. De economische unie met België en Luxemburg treedt thans op de voorgrond, doch er zijn er meerdere die doorlopend onze aandacht vragen.

Voor ons detaillisten is het alleen te betreuren voor wat deze unie betreft, dat er nog zo heel weinig aanknopingspunten zijn voor de detailhandel en dat het thans, nu er toch al verschillende conferenties gehouden zijn en geleerden van naam hun visie op het geheel hebben gegeven, nog niet mogelijk is ook maar enigermate vast te stellen, hoe de situatie voor ons zal worden.

Het zal uiteindelijk wel zo zijn, dat de verkoop van de detaillist practisch niet veel zal veranderen. Waarschijnlijk zal het assortiment enige verandering ondergaan en het aanbod zal stijgen, doch verder zal het wel niet gaan. De kwestie is nl., dat de detaillisten voor het overgrote deel werkzaam zijn in lokaal of regionaal begrensde markten. Indirect kan de detaillist natuurlijk straks wel profiteren van het feit, dat handel en verkeer levendiger worden.

Aan de andere kant zal het aanbod groter worden. Belangrijk meer fabrikanten en grossiers zullen straks trachten hun artikelen af te zetten, hetgeen tot een krachtige concurrentie zal leiden. Bovendien zullen de overheden van de drie genuieerde landen ongetwijfeld de vinger er in houden, dat artikelen, afkomstig uit de drie landen voorkeur verkrijgen boven artikelen, die vroeger uit andere landen werden geïmporteerd. Invoerrechten bijv. zullen hier een belangrijke rol kunnen spelen.

In de bedrijfsuitoefening bestaan nog wel grotere verschillen. België nl. heeft een zeer grote vrijheid op het gebied van vestiging, enz. Slechts in enkele takken zijn beperkende bepalingen en we kunnen rustig zeggen, dat het die bedrijven zijn, die hier onder de zgn. Warenwet vallen. Een geheel identieke politiek op dit gebied is echter niet noodzakelijk, al zal er wel een bepaalde overeenstemming moeten zijn in het algemeen streven.

Uitwerking enz. kan aangepast blijven aan de omstandigheden, die heersen in het gebied waar de detaillist gevestigd is.

Ook hier is de samenwerking een zeer voorname factor, die straks veel ten goede zal kunnen bereiken. Het verloop tot aan de inwerkingtreding zal dan nauwlettend moeten worden gadeslagen, opdat het

geheel geruisloos kan verlopen.

In ieder geval lijkt ons de angst overbodig van hen, die menen, dat wanneer straks de grenzen open zijn, handelaren uit België zouden komen met artikelen ver onder de prijs en zodoende hun omzetten zouden verkleinen of vernietigen. Dit zou dan aanvangen in Zeeland, Brabant en Limburg en successievelijk ons gehele land overstroomden. Dit lijkt ons een weinig te ver gezocht. Immers, wij die het prijzenverloop nauwlettend gadeslaan, komen nog niet tot de conclusie, dat de prijzen aldaar zoveel gunstiger liggen dan bij ons. In vele gevallen is het zelfs het tegendeel.

Hier speelt ook onze eigen persoonlijkheid een rol. Ook hier zullen we ons evengoed straks zowel als nu volkomen moeten geven om zoveel mogelijk klanten te binden. We zullen bekend moeten zijn met wat onze cliënten vragen en onze inkoop daarop afstemmen. Bovenal zal het een kwaliteitsartikel zijn, dat in het gebruik grote tevredenheid geeft. Een dergelijke koper zal het steeds een aangename herinnering zijn te weten, dat hij of zij dat bij U gekocht heeft. Daardoor heeft U het volgende artikel al half verkocht. Voegen we hier aan toe nog een coulante service, dan heeft U menselijkerwijs gesproken, gedaan wat U kon.

Iets nieuws is dit bovenstaande niet. Op dit aambeeld is reeds meer gehamerd,

vooral ook met het oog op de concurrerende bedrijven, zoals Warenhuizen, Coöperaties, enz. Daar mist men op de eerste plaats Uw persoonlijke zorg en toewijding. Bij U wordt de klant met onderscheiding ontvangen, behandeld en weer uitgelaten. Bij U is het geen nummer dat binnenkomt, zich verdringt om een toonbank en vervolgens queue maakt achter een kassa. Dit zijn belangrijke punten, die we steeds voor ogen moeten houden, vooral in de grote steden. In kleinere steden en op het platteland is dit gevaar van warenhuizen veel kleiner.

Gelukkig heeft het opkomen van de warenhuizen niet tot gevolg gehad, dat de middenstander er het bijltje bij neer heeft gelegd. De grote spreiding van middenstandszaken over het gehele land, het zoeven genoemde persoonlijk contact, gemeenschappelijke inkoop in sommige branches en zelfs verkoopcombinaties. Ook het vrijwillige filiaalbedrijf is een poging in die richting en momenteel wordt er ook getracht te komen tot collectieve middenstandsreclame.

Vervolgens is er nog een punt, dat sterk de aandacht trekt en ook ten volle verdient en wel de uniforme boekhouding. Het is in hoge mate te betreuren, dat hierin over de gehele middenstand geen goede resultaten bereikt worden. De enige uitzonderingen dan daargelaten. In het belang van de detaillisten zelf, is het te hopen, dat dit punt verplichtend wordt gesteld. De resultaten daarvan zouden zij in enkele jaren bemerken.

Hopelijk is de tijd niet ver meer, dat de samenwerking hecht wordt en dat over de nodige gegevens kan worden beschikt. Het resultaat zou zijn een organisatie die over alle nodige gegevens de beschikking heeft en de leden van het verloop periodiek op de hoogte konden houden. Dit is alleen Uw belang.

(Einde Vakgroepnieuws)

BIJ EEN AFSCHEID

Na een lang-jarige werkzaamheid in het belang onzer Vennootschap - zijn eerste betrekkingen met haar daten van omstreeks twintig jaar geleden - gaat de heer Hans Schnabel ons verlaten. Zijn werkzaamheid in Diligentia is een zeer veelzijdige geweest.

De redactionele opbouw onzer bladen heeft practisch van den beginne af aan in zijn bekwame handen berust en de leiding der redactie bleef steeds veilig aan hem toevertrouwd. Ook het initiatief tot onze boeken-productie en de stuwung daarbij gingen vooral van hem uit. Daarmede willen wij niets te kort doen aan de prestaties van hen, die hem daarbij terzijde kwamen staan, toen de Vennootschap in latere jaren meer en meer een beroep ging doen ook op zijn commerciële kwaliteiten en hem uiteindelijk met de leiding in dit opzicht belastte.

Het doet ons genoegen te kunnen vaststellen, dat de samenwerking met de heer Schnabel steeds een onverdeeld prettige

is geweest. Er moge nu en dan verschil van inzicht tussen ons hebben bestaan, conflicten hebben wij niet gekend. Die blijven ook immer uit, zolang goede trouw, toewijding en loyaliteit tussen samenwerkenden buiten twijfel zijn. Het verheugt ons te weten, dat de heer Schnabel van zijn kant deze regelen onderschrijft, en dat de beslissing van dit ogenblik voor hem even moeilijk was te nemen als voor ons te aanvaarden. Ten slotte bleef echter over en weer eerbiediging van wederzijdse overwegingen.

Wij achten het uiteindelijk niet de geringste verdienste van de heer Schnabel, dat hij in Diligentia een school heeft gekweekt, welke alle waarborgen biedt, dat op de gelegde grondslagen zal worden voortgebouwd. Ook hiervoor zijn wij hem grotelijks dank verschuldigd.

Het moge hem in alle opzichten welgaan!

N.V. Uitgevers Mij. DILIGENTIA
M. J. v. d. Biggelaar.

Mededelingen VAN DE

**VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT**

SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585

Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie

Het reeds geruime tijd bij de Tweede Kamer aanhangige wetsontwerp op de Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie is in meerdere opzichten belangrijk gewijzigd in een nota welke gevoegd is bij de nu verschenen Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer.

De belangrijkste wijziging is wel deze, dat de instelling van de horizontale organisaties (bedrijfschappen) niet meer, zoals oorspronkelijk was voorgesteld, bij de wet dient te geschieden, doch thans zal kunnen plaats hebben bij Koninklijk Besluit. Dit houdt in dat de omslachtige procedure, welke nu eenmaal aan het totstandkomen van een wet verbonden is, niet gevolgd behoeft te worden. Het houdt echter ook in, dat deze regeling een grote versterking van het centraal gezag betekent en de instelling van deze organisaties voor een goed deel aan de controle van de volksvertegenwoordiging wordt onttrokken. Wordt dit nieuwe voorstel wat, dan zal men er rekening mede moeten houden, dat het instellen van bedrijfschappen op een vrij eenvoudige, dus snelle wijze kan geschieden. Hiervoor is echter nodig, dat voldoende overeenstemming is verkregen tussen de regering, de Sociaal-Economische Raad, en een voldoende representatieve vertegenwoordiging van de betreffende ondernemers en werknemers.

Voorts heeft men gemeend de Algemene Bedrijfsorganisatie, waarvan de Sociaal-Economische Raad (S.E.R.) het bestuur zou vormen te laten vervallen. De S.E.R. zal worden ingesteld, doch los van het begrip algemene bedrijfsorganisatie. De benodigde financiën zullen worden verkregen door opslagen op de bijdragen welke krachtens de Handelsregisterwet van de bedrijven kunnen worden geheven.

De bevoegdheden van de bedrijfschappen zijn in het ontwerp limitatief opgesomd. Op deze gebieden kunnen zij verordeningen vaststellen, o.m. ten aanzien van registratie van ondernemingen en personeel; het verstrekken van gegevens; inzage van boeken en bescheiden; onderzoek op sociaal, economisch en technisch gebied; administratie; lonen en arbeidsvoorwaarden, arbeidsbemiddeling, vakopleiding, enz.

Het gewijzigd ontwerp regelt nu ook de vraag, wie door de verordeningen van de bedrijfsorganisaties gebonden zullen zijn. De verordeningen van de bedrijfschappen zullen bindend zijn voor alle

ondernemingen en de daarbij werkzame personen, waarvoor de bedrijfsorganisatie is ingesteld. Verordeningen van productieschappen zullen ook voor anderen verbindend kunnen zijn.

De bestaande organisatie-Woltersom zal worden opgeheven, zodra in de betreffende bedrijfstak een Bedrijfschap tot stand is gekomen. Deze opheffing zal bovendien kunnen plaats hebben wanneer de betrokkenen een redelijke termijn hebben gehad om tot het oprichten van een Bedrijfschap te komen, doch daarvan geen gebruik hebben gemaakt. Men verwacht dat langs deze weg de organisatie-Woltersom over uiterlijk 3 jaar verdwenen zal zijn.

Ten slotte zij nog vermeld, dat het ontwerp naast een regeling van de tuchtrechtspraak thans ook een regeling geeft van de administratieve rechtspraak. Hiervoor zal voorlopig het scheidsrecht voor de voedselvoorziening, dat over een jarenlange ervaring beschikt, optreden. v. G.

Doorberekening loonbijslag

De minister van Economische Zaken heeft sinds 1 Mei toegestaan, dat bij bouwwerken, die worden aanbesteed, de loonbijslag van een gulden in de aanneemsom van elk werk wordt begrepen. Voorts zal bij werken, aanbesteed voor 1 November 1949 de gulden bijslag alsnog worden doorberekend, indien in het bestek van het betrokken werk door opneming van de risicoregeling werd bedongen, dat loonsverhogingen, opgekomen na de datum van inschrijving, voor rekening komen van de opdrachtgever.

Het college van Rijksbemiddelaars heeft zijn goedkeuring gehecht aan een verhoging van de waarde der vacatiebons en risico-coupons met ingang van 5 Februari.

Opheffing distributie van half-fabrikaten non-ferro metalen

Blijkens een mededeling in de Staatscourant nr. 102, dd. 27 Mei is met ingang van 28 Mei de distributie van half-fabrikaten non-ferro metalen vervallen, d.w.z. dat blad-materiaal alsmede buis, en staf-materiaal niet meer onder de distributie, bepalingen vallen.

Blokklood, bloktin alsmede ruw en oud en afval materiaal, vallen echter nog onder de distributie-voorschriften.

Rubberaderdraad en Installatiebuis voor Wederopbouwwerken

Het ministerie van Wederopbouw en Volkshuisvesting, Bureau Voorziening Electrotechnisch Materiaal (V. E. M.) verzoekt ons het volgende onder de aandacht van de electrotechnische installateurs te brengen en wel in het bijzonder van hen, die *nieuwbouwwerken* hebben aangenomen.

Het is algemeen bekend, dat hoewel rubberaderdraad geen distributie-artikel meer is, de voorziening hiervan nog niet zo vlot verloopt als wel gewenst zou zijn. Teneinde in *zeer bijzondere* gevallen en wel daar waar het desbetreffende bouwwerk *geheel gereed is*, d.w.z. dus gestucadoord, geveerd, glas- en waterdicht is en de afwerking der electrotechnische installatie stagneert door gebrek aan rubberaderdraad te kunnen voorzien, is de volgende regeling getroffen.

De Hollandse Draad- en Kabelfabriek heeft zich, na overleg met het ministerie bereid verklaard in dergelijke *noodgevallen* voorrang te verlenen bij de aflevering van rubberaderdraad op een urgentieverklaring van het Bureau V. E. M. van eerdergenoemd ministerie. De afgifte van urgentieverklaringen zal *beperkt* moeten blijven voor bovengenoemde noodgevallen, zodat het geen zin heeft om al of niet op aanraden van de groothandel urgentieverklaringen aan te vragen.

Indien vaststaat, dat het benodigde rubberaderdraad niet verkregen kan worden en dus van een *noodgeval* sprake is, handelt men als volgt:

Aan het Bureau V. E. M. geeft men bericht voor welk werk de draad is bestemd *onder opgave* van het *Rijksgoedkeuringsnummer* en voorzover het woningen betreft, hoeveel stuks daarvan op dit ogenblik gereed zijn. Voorts wordt een opgave verlangd van de grossier(s) bij wie de draadbestellingen zijn geplaatst, hoe groot deze bestellingen zijn geweest en hoeveel er reeds is afgeleverd (splitsing maken in rood, groen en zwart). Tevens dient te worden opgegeven over hoeveel materiaal beschikt moet worden om het bouwwerk geheel van draad te kunnen voorzien.

De aanvraag dient te worden *voorzien* van een *verklaring* van het betrokken *Gemeentebestuur*, waaruit blijkt, dat inderdaad van een zgn. noodgeval sprake is en moet via het *Prov. Bouwbureau* voor de Wederopbouw, waaronder het werk sorteert resp. via de *Hoofden der plaatselijke Bureaux* in de grote steden bij het ministerie van Wederopbouw en Volkshuisvesting, van Alkemadelaan 350, 's-Gravenhage, worden ingediend.

Met *nadruk* wordt er nogmaals op gewezen, dat slechts in genoemde noodgevallen een urgentieverklaring kan worden aangevraagd. Tevens zal met ingang van 1 Juni a.s. in overleg met het Rijksbureau voor Metalen inplaats van 70 % nog *slechts* 50 % 5/8" en 3/4" *installatiebuis* ten behoeve van wederopbouwwerken zijn geblokkeerd.

Van 1 Juni af mogen grossiers derhalve van door hen ontvangen partijen 5/8" en 3/4" installatiebuis 50 % *vrij verkopen*.

Podurz is de allernodernste plastic isolatie. Podurz is onbrandbaar - het is bestand tegen olien en zuren - het behoudt mettertijd al zijn oorspronkelijke hoedanigheden. Podurz kan in vrijwel elke kleur en kleurencombinatie geleverd worden.

Wat voor draad of wat voor isolatie U ook mocht nodig hebben:

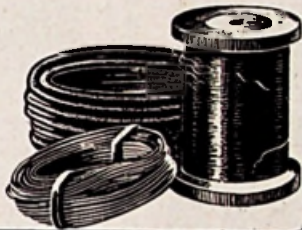
POPE MAAKT HET!

Vraag alle geïnteresseerde inlichtingen aan onze afgevaardigden voor Nederland. Zij zal U graag met raad en daad bijstaan.

TECHNISCHE
HANDELONDERNEMING

"ROMAL"

Plompjorengracht 12
Utrecht - Tel. 14393

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

PRIJSVERLAGING

B. A. F. Patronen

	SNEL	VERTRAAGD
6 Ampère	fl. 15.— p. %	fl. 26.— p. %
10 " "	15.— " " "	26.— " " "
15 " "	15.— " " "	26.— " " "
20 " "	17.— " " "	28.— " " "
25 " "	19.— " " "	31.— " " "
35 " "	28.— " " "	42.— " " "
50 " "	30.— " " "	44.— " " "
60 " "	32.— " " "	47.— " " "

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

BETER
IN
KWALITEIT

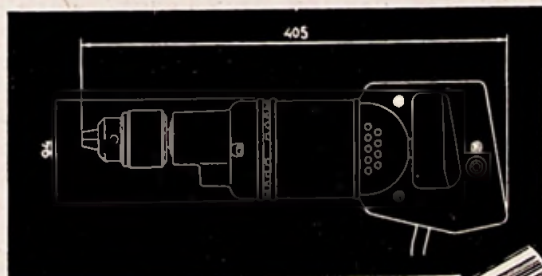
LAGER
IN
PRIJS

Spaart Devisen, Koopt Nederlands Fabrikaat

Beusker's Apparaten Fabriek n.v.

Oude Haven 30 Nijmegen Telefoon 24530

WAAROM een Van Der Heem boormachine?

Zij hebben de volgende voordelen:
gemakkelijk hanterbaar
huls goed bestand tegen stoten
direct bruikbaar voor gelijk- en wisselstroom
seriemotor regelt automatisch het juiste toerental
intensieve koeling
rustige transmissie
afdoende elektrische beveiliging
Nederlands fabriekaat

24 uur service voor onderhoud en reparatie

VERKOOPORGANISATIE

R.S. Stokvis & Zonen N.V.

JAVASTAAL-STOKVIS N.V. BATAVIA

Technische Afdeling
ROTTERDAM

KORTE BERICHTEN

Het Bestuur van de Ned. Ver. van Neoninstallateurs vergaderde op 17 Mei ter bespreking van enige huishoudelijke punten. O. m. werd besloten de leveringsvoorwaarden en garantiebepalingen aan de leden toe te zenden; enige nieuwe leden werden toegelaten terwijl verslag werd uitgebracht omtrent ene met de V. D. E. N. gehouden bespreking.

Op 19 Mei hield de V. E. V. een Algemene Ledenvergadering. De gebruikelijke jaarstukken werden afgehandeld; tot lid van het Bestuur werd gekozen de heer L. Neher, Directeur-Generaal der P. T. T. Door ir. A. W. M. Paling werd een lezing gehouden over het onderwerp: „Televisie — principe, ontwikkeling en toekomstmogelijkheden”.

Op 20 Mei vergaderde het Bestuur van de Cistofa. Deze vergadering was gewijd aan een nadere vaststelling van het Statuut en de leveringsvoorwaarden.

De voorbereidende werkzaamheden inz. het L. A. C. vonden regelmatig voortgang. Wij verwijzen in deze naar de officiële publicaties elders in dit blad.

Op 21 Mei werden door de V. E. V. in verschillende plaatsen van het land schriftelijke examens afgenomen voor sterken en zwakstroommonteur.

In Amsterdam waren 123 kandidaten. Door de heer Buis werd het examen te Amsterdam als gedelegeerde van de Vakgroep bijgewoond.

Op 23 Mei verhuisde het Pensioenfonds

voor de Kleine Metaal-nijverheid naar het Prinsevinkpark 17 te Den Haag. Het telefoonnummer is 554935.

VACANTIETOESLAG 1949

Op 17 Mei vergaderde het Dagelijks Bestuur der Vakraad, waar o.a. aan de orde werd gesteld de Vacantietoeslag voor 1949. Binnen zeer korte tijd zullen hierover nadere mededelingen volgen.

Over hetzelfde onderwerp vergaderde op 27 Mei de Federatie van Werkgeversorganisaties in de Klein-Metaalnijverheid; die het vraagstuk van de Vacantietoeslag voor 1949 bekeken heeft en hierover advies zal uitbreiden aan de Vakraad voor de Kleine Metaalnijverheid.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

TRANSFORMATOREN

- NEON-TRANSFORMATOREN
- SPAARLEK-TRANSFORMATOREN
- 3-PH-TRANSFORMATOREN
- RADIO-TRANSFORMATOREN
- SMOORSPOELEN

TECHN. IND. ROBOT AMSTERDAM

GERRIT VAN DER VEENSTRAAT 130 - TELEFOON 25297
FABRIEK: 2e OOSTERPARKSTR. 25 - TELEFOON 56709

KROON PRACTIFOON BEDRIJFSOMROEP
kan thans voldoen aan elke wens:

- a. PERFECT zelfstandig en onmiddellijk oproepen, luisteren en spreken van elk toestel zonder hulp van derden.
- b. STANDAARD eenzijdige oproep met bediening van hoofdtoestel naar nevenposten.

Vraagt vrijblijvende demonstratie bij een onzer sub-agenten of bij:

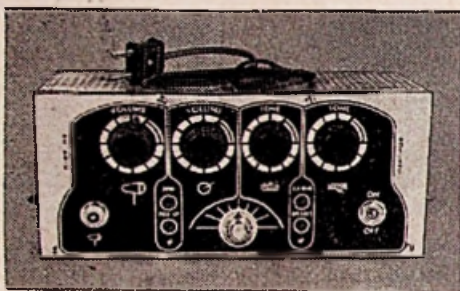
BENELEC N.V.
AMSTERDAM (C.), Keizersgracht 456, Tel. 35514

N.K.F.

N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT

DE DRIE EDE

WATERLOWEG 1

Prima versterker voor huiskamer en kleine zaal. Vermogen: 4 Watt. nuttig, zeer modern, microfoonaansluiting, 2 toonregelaars, prijs slechts f 145 bruto

M. DIJKSTRA
TECHNISCHE INDUSTRIE- EN
HANDELSONDERNEMING

Speciale aanbieding van

- AANSLUITSNOREN, Rubberkabel, 2 meter lang.
- Populaire uitvoering, met steker en apparaat steker Fl. 1.50 per stuk
- Dto. met luchtgekoelde app. steker Fl. 1.75 per stuk
- Dto. met app. steker met pors. voet Fl. 1.00 per stuk
- Speciaal zware uitvoering m. plastic kabel, 2 1/2 meter lang Fl. 2.95 per stuk (al deze snoeren zijn eventueel op ledere gewenste lengte leverbaar)

SNOER EN KABEL

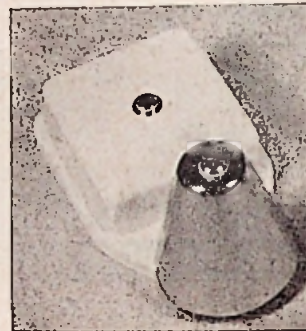
- Splitsbaar plastic-snoer Pope 2 x 0,75 qmm. In crème of zwart Fl. 22,50 per 1/10 meter
- Gevlochten snoer 2 x 0,75 qmm, In wit, bruin of zwart Fl. 20.— per 1/10 meter
- Plat snoer 2 x 0,50 qmm. met zijde omvlechting, zilver of goudkleur Fl. 17.— per 1/10 meter

RUBBERKABEL, prima import kwaliteit

- 2 x 0,75 qmm. Fl. 26.75 per 1/10 meter
- 2 x 1,— qmm. Fl. 30.— per 1/10 meter
- 3 x 1 1/2 qmm. Fl. 63.— per 1/10 meter
- 4 x 2 1/2 qmm. Fl. 110.— per 1/10 meter
- 4 x 4 qmm. Fl. 202.75 per 1/10 meter
- 4 x 6 qmm. Fl. 275.50 per 1/10 meter

- Schellendraad, dubbelpolig gevlochten (speciale prijs) Fl. 5.— per 1/10 meter
- Montagedraad, met plastic isolatie 0,5 - 0,7 of 1 mm doorsnede resp. Fl. 3.50 - 4.50 en 6.50 per 1/10 meter
- Afgeschermd microfoonkabel 5 polig per meter Fl. —.45

Amsterdam — Lijnbaansgracht 56-57
Telefoon 41978

ELECTRISCHE SCHELLEN

J. DUIKER & Co's
DEN HAAG

Nederlands Fabriek 'n KLASSE BETAALBAAR verkrijgbaar in de groothandel.

KOOFLUSTEN

VOOR INDIRECTE VERLICHTING
en **BUISLAMPORNAMENTEN**
van geperst hout voor schilderwerk en edelfineer. Ned. Octrooi 50992.

W. C. HÜLSMANN J
BROUWERSGRACHT 30
AMSTERDAM - TEL. 3191

UW PROBLEEM

Middenstander, schroom niet ons deelgenoot te maken van Uw financiële probleem, menende, dat wij het niet belangrijk zouden vinden. Het simpele feit reeds, dat U het *Uw probleem* noemt, maakt, dat het ook *het onze* is. Wij putten uit een schat van ervaringen en wij zijn er om U daarmee van dienst te zijn. De directeur van elk kantoor geeft U gaarne zijn volle aandacht.

NEDERLANDSCHE
MIDDENSTANDBANK N.V.
98 VESTIGINGEN IN NEDERLAND

Waar
is de
Grens?

Electriciteit en Levensgevaar!

Is het mogelijk om aan te geven, wanneer de aanraking van elektrische leidingen nog beslist ongevaarlijk is?

Bij ervaring weten we wel, dat een batterijtje van 4 volt bij beide polen kan worden aangepakt zonder dat men er iets van bemerkt, terwijl men van een lichtnet van 125 volt een onaangename schok kan krijgen, meestal zonder verdere gevolgen.

Waar begint de merkbaarheid? En mogen we zeggen, dat 125 volt nog „veilig”, althans ongevaarlijk is?

Ieder, die met electriciteit omgaat, dient er zich goed van te doordringen, dat dit geen vraag is, die aan de hand van een opgave van het voltage kan worden beantwoord. Het is beter, zich maar goed de stelregel in te prenten:

Bij het omgaan met electriciteit is *achteloosheid nooit zonder gevaar.*

Het is juist, dat men voorzichtiger moet zijn, naarmate men met hogere spanningen heeft te doen, maar het is ten slotte de *stroomsterkte*, die in de weefsels van het levende lichaam kan optreden, waardoor de hevigheid der sensatie en in uiterste instantie het levensgevaar wordt veroorzaakt.

Volgens dr. Pothoff, lid van de Amerikaanse National Safety Council, kan men voor de gevolgen van toenemende stroomsterkten, die in de weefsels van ons lichaam worden opgewekt, de volgende schaal aannemen:

1 mA Veroorzaakt geen merkbaar gevoel.

1 tot 8 mA Geeft een schok, zonder dat die pijnlijk is; de getroffene is in staat de geleiding los te laten, aangezien hij de controle over zijn spieren niet verliest en deze dus aan zijn wil blijven gehoorzamen.

8 tot 15 mA De schok wordt pijnlijk, maar men kan nog loslaten; de controle van de spieren blijft behouden.

15 tot 20 mA Sensatie van pijn door de schok. De controle voor de naastliggende spieren gaat verloren; men kan dus niet meer loslaten.

20 tot 75 mA Pijnlijke schok; hevige spiersamentrekkingen; de ademhaling wordt zeer moeilijk.

100 tot 200 mA Pijnlijke schok, die onregelmatige samentrekkingen van de hartwanden veroorzaakt, hartkrampen, die niet kunnen worden doorstaan, zodat het hart hierna ook niet door kunstmatige opwekkingsmiddelen tot hervatting van zijn normale functie kan worden terugge-

bracht. Dit betekent de dood, zonder mogelijkheid van redding.

200 mA en meer. Zware verbranding; hevige spierkrampen, zo hevig, dat de samentrekking der borstspieren elke beweging van het hart beletten gedurende de stroomdoorgang; dientengevolge kunnen de onregelmatige hartkrampen niet optreden. Bij tijdig bevrijden van het slachtoffer kan kunstmatige ademhaling het leven redden.

Wij komen dan tot de vraag: wat zijn de bepalende factoren voor de optredende stroomsterkte?

De eerste is de spanning, waarmee men heeft te maken. De tweede is de elektrische weerstand van het menselijk lichaam.

Die weerstand bestaat uit twee gedeelten, nl. de overgangsweerstand van de huid en de weerstand der inwendige weefsels, die in de stroombaan komen te liggen. Hiervan is de huidweerstand doorgaans verre overwegend, zodat die een merkwaardige natuurlijke bescherming vormt, maar ver uiteenlopend voor verschillende personen. Men rekent gemiddeld:

Droge huid 100 000 tot 600 000 ohm.

Vochtige huid 1 000 ohm.

Inwendige lichaamsweerstand van hand

tot voet 400 tot 600 ohm, maar tussen dichter bij elkaar gelegen lichaamsdelen veel lager; van oor tot oor bijv. 100 ohm.

De huidweerstand van jonge kinderen is veel geringer; die van mensen met een sterk gebruinde en verweerde huid kan zeer hoog zijn. Hierin ligt de verklaring, waarom men onmogelijk een spanningsgrens kan aangeven, die voor elk individu onder elke omstandigheid ongevaarlijk zou mogen heten.

Bijzondere gevoeligheid voor de waarneming van schokjes reeds bij lage spanningen duidt op geringe huidweerstand en kan dus als waarschuwing dienen om extra voorzichtig te zijn met hogere spanningen.

Verder verdient het de aandacht, dat het zonder fatale gevolgen doorstaan van schokken van apparaten als voedingsgelijkrichters voor versterkers zeker niet de illusie mag wekken, dat men zich ook niet in acht zou behoeven te nemen voor gelijke of lagere spanningen van een lichtnet. Bij dit laatste is de eigen inwendige weerstand op nul te stellen en de stroomsterkte, die het lichaam te verdragen kan krijgen, wordt dan uitsluitend door de lichaamsweerstand bepaald.

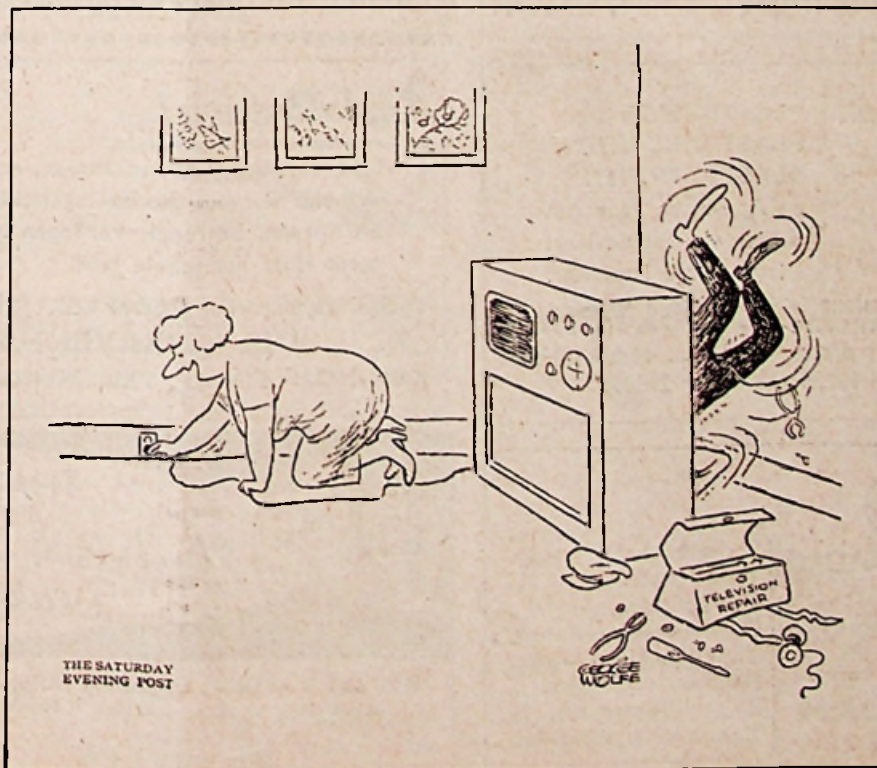
Spanningsbronnen zoals kleine gelijkrichters bezitten doorgaans een eigen inwendige weerstand, die vrij hoog is en dus de mogelijke stroom, die kan optreden, al beperkt, in elk geval zich voegt bij de in de keten opgenomen lichaamsweerstand.

Het feit, dat men *de stroomsterkte als de dodende factor* moet beschouwen, is dus zeer belangrijk bij de beoordeling van het gevaar, dat verschillende spanningsbronnen kunnen opleveren.

Maar denk er nooit lichtvaardig over!

J. CORVER.

ELECTRO-LARIA

„Geen wonder, dat hij het niet doet — de stekker is er uit!”

„DE KNECHT“

Vraagt voor Uw acquisitie een overdruk aan van het artikel, dat onder bovenstaande titel in de Juni-Electrocentrumbode is verschenen.

Wij leveren DELCO eenphase-wisselstroommotoren uit voorraad en zijn U met het geven van adviezen gaarne van dienst.

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ

ELECTROCENTRUM

AMSTERDAM C - PRINSEGRACHT 357

Filialen: Arnhem-Eindhoven-Leeuwarden-Rosendaal-R'dam-Zwolle

Electrotechnische- en Radlogroothandel

A. J. WESTERHOF

Oostzeedijk 340 - tel. 27641 - Rotterdam

PHILIPS: versterkers, luidsprekers, microphoons, trechters enz.

PHILIPS: radio-onderdelen

PHILIPS: service onderdelen

prompt uit voorraad leverbaar

Vraagt inlichtingen of reizigersbezoek

GISO-LAMPEN

Zojuist ontvangen:

Grote Import

Zwitserse smeltpatronen!

Koopt KWALITEIT!

Koopt Zwitserse smeltpatronen!

Natuurlijk bij de

„TECHNISCHE“ N.V.

De Constant Rebecquestraat 96-102, 's-Gravenhage

ISOLATIE-MATERIALEN VOOR DE ELECTROTECHNIEK:

Hardpapier in diverse dikten;
Olielinnenbuis;
Leerpapier 0.1-0.15-0.2-0.3-0.8-1-2 mm;
Micaschijven 50 mm;
Micaniet 0.3 mm; Micanietbuis;
Ebonietstaf; Ebonietbuis; enz. enz.

UIT VOORRAAD LEVERBAAR.

B. E. M. Wientjes

Technisch
Agentuur
en Groothande

Joh. Verhulststraat 192, Amsterdam-Z., Tel. 9417

ELECTRO-TECHNISCHE HERSTELPLAATS

SJERP & JONGENEEL

DEN HAAG

PRINSEGRACHT 184 — TELEF. 335280

VOOR ELECTRISCH HUISHOUDELIJKE APPARATEN, FLUITKETELS, WATERKOKERS ENZ.

UW KEUS

„BOBE“

HET IS EEN KWALITEITSPRODUCT
UW GROSSIER HEEFT ZE VOORRADIIG

Rubber-Laskabel

in zeer soepele uitvoering.
Uit voorraad leverbaar in
verschillende doorsneden.

N.V. E. M. ELECTROSTOOM

ROTTERDAM

Filiaal: AMSTERDAM

Postbus 301

N.Z. Voorburgwal 28-30

Telefoon 45680

Telefoon 32378

NIEAF

UTRECHT

DE NEDERLANDSE
FABRIEK VAN DE BESTE

ELECTRISCHE MEETINSTRUMENTEN

NIEUWE VOORRAAD:

gedraalde messingsmoertjes M 3 vernikkeld p. 1000 stks. f 7.50
gedraalde messingschroeven M 3 x 5 p. 1000 stks. f 9.—
geperste messingschroeven M 3 x 5 p. 1000 stks. f 0.50
andere maten met 14 dagen.
gedraalde messing kartelmoeren M 3 vernikk. p. 1000 stks. f 21.—
gedraalde Eng. boutjes 3/16 x 3/4 zwart geolied p. gros f 4.80
rijwielafterlichtfittingen (dvergiltting) met omhulsel,
bevestigingsboutje 3 x 15 + kartelmoer, zeer geschikt
voor inbouw per 100 stuks. f 20.—

GROSSIERS GENIETEN KORTING

NEMA HOOGKLEI 18

WINSCHOTEN — TELEFOON 255

RITSEMA

Stofzuigerfabriek

HILVERSUM

KLOPVEEGZUIGERS

met vibrator en vloerverlichting

SLEE-STOFZUIGERS

uiterst solide constructie

Onze reparatie-afdeling repareert alle merken stofzuigers

OOK

PLASTIC BUIS,
PLASTIC BOCHTEN,
PLASTIC MOFFEN
en Apparaten voor het
buigen van Plastic buis.
Uit voorraad leverbaar.

ELECTROTECHNISCHE
GROOTHANDEL

P. HOLTRING

KORTE SPAARNE 25 — HAARLEM

Telefoon 16255 (na 6 uur 29605).

Installateurs!

Laat ons Uw neon-Installaties verzorgen!
Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, maken
ontwerpen, begroten, verkopen en mon-
teren door het gehele land.

Technisch Bur. voor NEON-VERLICHTING

P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE,

KONINGSPLEIN 11, TEL. 392400—390418

Fabriek v. elektrische
apparaten en
verwarmingselementen
ZAANDAM
OOSTZIJDE 238 b
Telefoon 2310 (K 2980)

Straalkachels,
Theelichten,
Kookplaten,
Strijkijzerelementen,
Theelichte-elementen,
Bodemelementen,
Kachelementen,
Verwarmingsspiralen
Levert alleen aan
H.H. Grossiers en Industrie

THABUR

Electrisch
Deuroog

VERLICHT 'S AVONDS NAAM EN HUISNUMMER
GEMAKKELIJK OP IEDERE HUISDEUR TE MONTEREN

Vraagt inlichtingen aan:

N.V. THABUR

ZUILINGSTRAAT 22-24 TEL. 116130 (8 lijnen) DEN HAAG

„VONKA“ AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfontein
schijnwerpers, motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

Belastingvermindering

WEGENS

BUITENGEWONE LASTEN

door

J. L. VAN HEDEL

belastingconsulent

Voor verschillende lezers kan het van belang zijn eens te wijzen op de mogelijkheid, om wegens op de belastingplichtige drukkende buitengewone lasten, vermindering van Inkomstenbelasting te verkrijgen.

Inkomstenbelasting wordt geheven over het zuiver inkomen van de belastingplichtige. Twee personen die, wat de grootte van hun inkomen en de samenstelling van hun gezin betreft, in dezelfde omstandigheden verkeren, zullen dus hetzelfde bedrag aan Inkomstenbelasting te betalen hebben. Het is echter mogelijk dat de een, bijv. tengevolge van ziekte van hemzelf of van zijn gezinsleden, het betalen van zijn aanslag veel zwaarder voelt dan de ander. Om deze reden is in artikel 51 van het Besluit op de Inkomstenbelasting, de mogelijkheid geopend om in bepaalde gevallen aan de Inspecteur der Belastingen, vermindering van de aanslag te vragen.

Het zal de lezer duidelijk zijn, dat dit artikel in veel gevallen van zeer veel belang kan zijn. Wij zullen dan ook dit artikel zo volledig mogelijk, aan de hand van de tekst zelf, behandelen.

Het eerste lid van artikel 51 luidt:

De inspecteur houdt, door het belastingbedrag te verminderen, op daartoe gedaan verzoek rekening met de op binnenlandse belastingplichtige drukkende buitengewone lasten, welke op diens vermogen om belasting te betalen een aanmerkelijke invloed hebben.

Op de eerste plaats is natuurlijk van belang om te weten wat als „buitengewone lasten” kan worden aangemerkt. Het antwoord op deze vraag vinden we in het tweede lid van artikel 51:

Als buitengewone lasten worden aangemerkt: 1. uitgaven tot voorziening in het levensonderhoud van eigen en aangehuwde kinderen en pleegkinderen, voor wie geen kinderaftek wordt genoten, en van andere bloed- en aanverwanten in de rechte linie en in de tweede graad der zijlinie;

2. uitgaven terzake van ziekte, invaliditeit, sterfgeval en andere dergelijke uitgaven ten behoeve van de belastingplichtige, diens echtgenote, diens eigen en aangehuwde kinderen en pleegkinderen en van diens bloed- en aanverwanten in de rechte linie en in de tweede graad der zijlinie.

Zoals hieruit blijkt, kunnen kosten voor het levensonderhoud van kinderen en pleegkinderen slechts als buitengewone lasten worden beschouwd, wanneer men voor die kinderen geen kinderaftek geniet. Voor kinderen die wel meerderjarig maar niet ouder dan 24 jaar zijn en, grotendeels op kosten van de belastingplichtige studeren, bestaat de mogelijkheid tot kinderaftek. Toepassing van artikel 51 zal, wat het levensonderhoud van kinderen en pleegkinderen betreft, dus in het algemeen vooral mogelijk zijn voor studerende kinderen

welke ouder dan 24 jaar zijn en voor meerderjarige kinderen welke niet in staat zijn in hun eigen levensonderhoud te voorzien. Wat de hierbedoelde studerende kinderen betreft, diene men te bedenken dat de studiekosten niet als buitengewone lasten beschouwd kunnen worden, er wordt immers uitdrukkelijk gesproken van kosten tot voorziening in het levensonderhoud.

Voorts kunnen dan als buitengewone lasten beschouwd worden de uitgaven tot voorziening in het levensonderhoud van bloed- en aanverwanten in de rechte linie en in de tweede graad der zijlinie. Dit heeft dus betrekking op uitgaven welke men doet voor het levensonderhoud van bijv. ouders, grootouders, maar ook van broers, zusters, zwagers en schoonzusters. Uit verschillende uitspraken welke op dit terrein werden gedaan, is gebleken dat men het begrip „levensonderhoud” niet te eng behoeft op te vatten. Onder andere werd door de Hoge Raad eens gezegd, dat bij de vraag, wat iemand voor zijn levensonderhoud nodig heeft, acht moet worden geslagen, niet alleen op zijn eerste levensbehoeften, maar ook op wat nodig is om hem in staat te stellen tot het voeren van een redelijk bestaan overeenkomstig zijn plaats in de samenleving. Blijkens het tweede gedeelte van het tweede lid van artikel 51, kunnen ook de uitgaven welke verbonden zijn aan ziekte, invaliditeit, sterfgeval e.d. van de belastingplichtige en zijn naaste familieleden, als buitengewone lasten in aanmerking komen. Wat ziekte betreft, kunnen deze uitgaven zijn: kosten voor dokter en/of specialist, medicijnen, verpleegkosten, operatie-kosten e.d.

Van veel belang is ook hetgeen in het derde lid wordt gezegd:

De in het tweede lid bedoelde uitgaven worden slechts als buitengewone lasten beschouwd, indien de belastingplichtige ten gevolge daarvan grotere uitgaven heeft dan het merendeel van de belastingplichtigen, die wat inkomen, vermogen en gezin betreft, in dezelfde omstandigheden verkeren.

Hierdoor wordt er dus nog eens de nadruk op gelegd dat er inderdaad van buitengewone lasten sprake moet zijn. Uitgaven die, gezien de omstandigheden waarin de belastingplichtige verkeert, normaal zijn, kunnen dus nimmer aanleiding geven tot belastingvermindering. In het eerste lid van artikel 51 werd gezegd dat, om voor belastingvermindering in aanmerking te komen, nodig is dat de buitengewone lasten op het vermogen van de belastingplichtige om belasting te betalen, een aanmerkelijke invloed moeten hebben. Dit is vanzelfsprekend een rekbaar begrip en het is dan ook goed dat in het vierde lid, duidelijk wordt aangegeven wanneer zulks het geval is. Dat vierde lid luidt:

Van een aanmerkelijke invloed op het vermogen om belasting te betalen is eerst sprake, indien de buitengewone lasten meer bedragen dan 10

ten honderd van het zuiver inkomen, nadat dit verminderd is met 10 ten honderd, doch niet meer dan f 1 200,—, voor elk kind waarvoor aanspraak op kinderaftek bestaat.

Het zuiver inkomen moet dus eerst worden verminderd met 10 % voor elk kind waarvoor aftek genoten wordt. Is die 10 % per kind meer dan f 1 200,— dan mag per kind slechts f 1 200,— worden afgetrokken. Wil er sprake zijn van belastingvermindering, dan moet het bedrag der buitengewone lasten meer bedragen dan 10 % van het op die wijze berekende bedrag.

Hiervan eens enkele voorbeelden. Een belastingplichtige heeft recht op aftek voor 3 kinderen. Het zuiver inkomen bedraagt f 8 000, terwijl het bedrag der buitengewone lasten f 700,— bedraagt.

Het zuiver inkomen wordt nu verminderd met 3 x f 800,—, zodat een bedrag van f 5 600,— resteert. Tien procent daarvan is f 560,—, het bedrag der buitengewone lasten is dus inderdaad meer dan 10 %.

Het bedrag der vermindering kan als volgt worden berekend:

Over een inkomen van f 8 000,—
is verschuldigd f 1 186,—
over een inkomen van f 7 300,—
is verschuldigd 975,—

de vermindering bedraagt dus f 211,—

Een ander belastingplichtige heeft aftek voor 2 kinderen en een zuiver inkomen van f 15 000,—. Het bedrag der buitengewone lasten is f 2 000,—. Het zuiver inkomen mag nu slechts worden verminderd met 2 x f 1 200,— (10 % van het inkomen is immers meer dan f 1 200,—). Na deze aftek resteert dus een bedrag van f 12 600,—. Het bedrag der buitengewone lasten is meer dan f 1 260,—, zodat ook in dit geval aanspraak op aftek bestaat. Het bedrag der vermindering bedraagt hier:

Belasting over een inkomen van
f 15 000,— f 4 017,—
belasting over een inkomen van
f 113 000,— 3 199,—

het bedrag der vermindering is f 818,—

Teneinde in daarvoor in aanmerking komende gevallen van de mogelijkheid om vermindering van belasting te verkrijgen gebruik te maken, zal de belastingplichtige aan de inspecteur een daartoe strekkend verzoek moeten richten. Het zal zonder meer duidelijk zijn dat men moet kunnen aantonen dat de uitgaven welke men als buitengewone lasten wil aangemerkt zien, ook inderdaad gedaan zijn. Van belang is ook nog om er de aandacht op te vestigen dat slechts rekening kan worden gehouden met bedragen welke in bepaald jaar zijn uitgegeven. Heeft men bijv. in een bepaald jaar met ziekte te kampen gehad en men betaalt de nota van het ziekenhuis in het volgend jaar, dan kan men niet alle aan de ziekte verbonden kosten bijtellen. Voor het jaar waarin de ziekte plaats vindt kan men een beroep doen op artikel 51 voor de uitgaven welke in dat jaar werden gedaan en voor het daaropvolgende jaar weer opnieuw voor de in dat jaar betaalde nota. Het gevolg zou wel eens kunnen zijn, dat dan in beide jaren het bedrag der buitengewone lasten beneden het daarvoor gestelde minimum blijft terwijl men, wanneer alles in een jaar was betaald, wel recht op vermindering zou hebben gehad. In voorkomende gevallen is het dus goed met een en ander rekening te houden.

Uit het dagboek van een G.E.B.-Inspecteur

door
L. van der Post
Technisch ambtenaar
bij het G.E.B.
te Amsterdam

ONGEVAL met een Electrisch Verwarmingskussen

Bij het in dit artikel besproken ongeval ligt de vermoedelijke oorzaak in het ondeskundig repareren van een verwarmingskussen. Niet genoeg kan daarom gewezen worden op het gevaar dat bestaat wanneer leken zich met electriciteit gaan bemoeien.

Alvorens de omstandigheden omtrent dit ongeval te bespreken zullen we eerst het verwarmingskussen aan een nadere beschouwing onderwerpen.

Doel van het kussen

Zoals bekend is het zeer aangenaam om bij optredende pijnen, welke o.a. een gevolg kunnen zijn van reumatiek en ischias, het lichaam plaatselijk te verwarmen. Een veel gebruikt voorwerp hier-

bij is de warmwaterzak aan welks gebruik verschillende bezwaren verbonden zijn zoals:

- 1e. niet onmiddellijk voor het gebruik gereed;
- 2e. geen constante temperatuur;
- 3e. in het gewicht.

Een doeltreffender hulpmiddel wordt dan ook gevonden in het electrisch verwarmingskussen.

Uitvoering van het kussen

Op een jute doek van $\pm 30 \times 40$ cm is het verwarmingselement met een vermogen van ± 50 Watt, aangebracht. Dit element is gewonden op een asbest kern en daarna nog omgesponnen met asbestdraad.

Verder treffen we nog enige Thermo regulateurs aan, bestaande uit een bimetaal, wat is ondergebracht in een blokje van keramisch materiaal, het geheel omwonden met band.

Deze regulateurs zorgen er dus voor dat de temperatuur niet boven een bepaalde grens kan stijgen.

Ter verbinding van het aansluitnoer met het verwarmingselement is aan een der zijden van het kussen een aansluitblokje aangebracht met de benodigde aansluitklemmen.

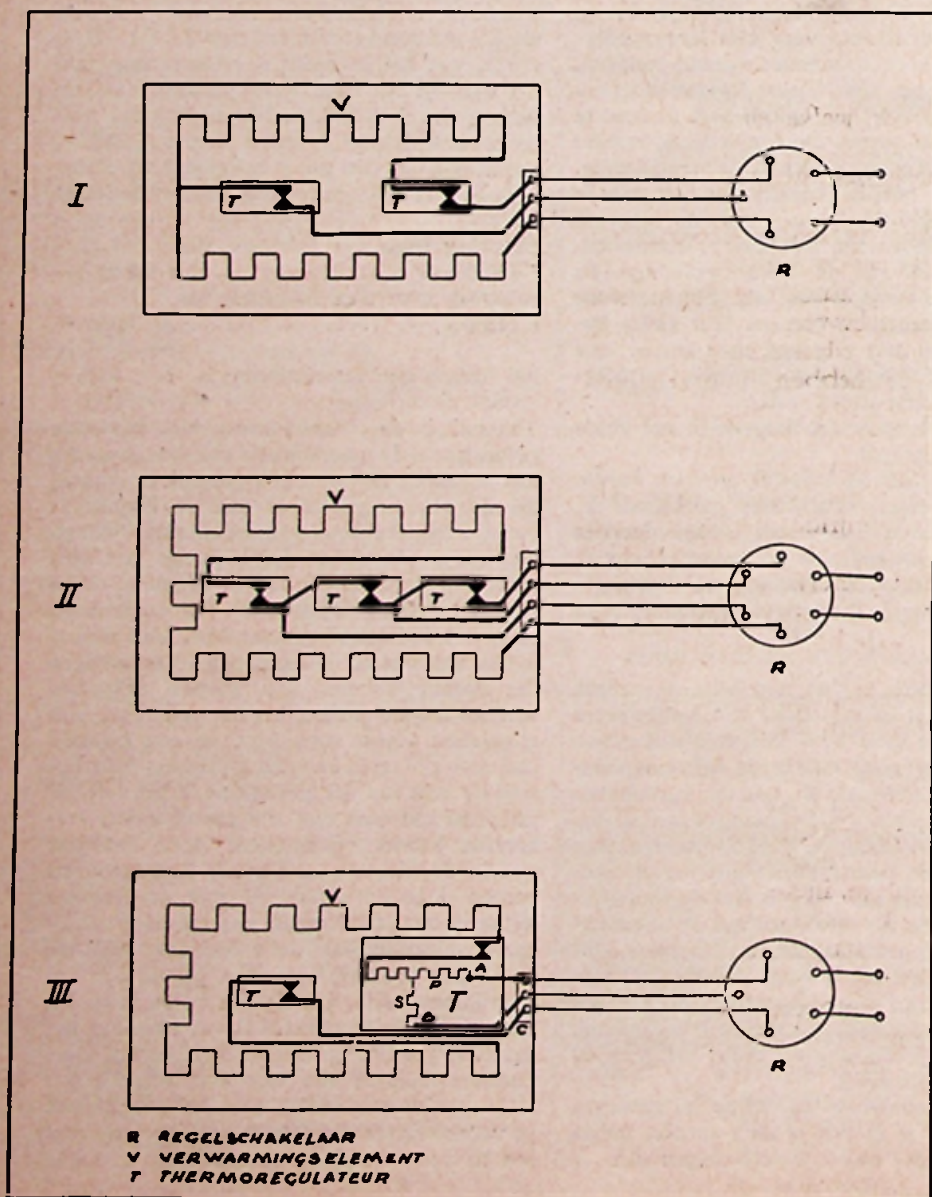
Het geheel is omsloten door een flanelen zak en voorzien van een linnen sloop.

Tenslotte bevindt zich, voor zover het een kussen met regelbare temperatuur betreft, in het aansluitnoer nog een regelschakelaar.

Regeling der temperatuur van het kussen

Aangaande de regeling van de temperatuur van de kussens treft men diverse systemen aan, waarvan de voornaamste hieronder in het kort aangegeven worden. Zie schets.

- I. Bij dit systeem regelt men de temperatuur door de twee verwarmingselementen beurtelings serie, parallel of slechts één der elementen in te schakelen. Men regelt hier dus de aansluitwaarde van het kussen, in tegenstelling met de twee volgende systemen waarbij men de aansluitwaarde van het kussen constant houdt.
- II. In dit kussen is één verwarmingselement aangebracht en drie thermo-regulaters welke op verschillende temperaturen zijn ingesteld en via de regelschakelaar beurtelings ingeschakeld kunnen worden.
- III. Dit kussen is eveneens voorzien van één verwarmingselement wat geregeld wordt door een reguleator van bijzondere constructie T. In deze reguleator wordt het bimetaal n.l. verhit door een ingebouwd element P. De laagste temperatuur van het kussen bereikt men door de toevoer aan te sluiten bij A. Dan gaat de maximale stroom door het elementje P en is dus het bimetaal het sterkst verhit. Een hogere temperatuur wordt bereikt door de voeding aan te sluiten aan de met elkaar verbonden punten A en B.

De resten van het kussen, welke teruggevonden werden.

Voor de verbinding van deze punten zorgt de regelschakelaar.

De hoogste temperatuur van het kussen wordt verkregen door de voeding bij B aan te sluiten, waardoor in het element P de minste warmte ontwikkeld wordt en dus het bimetaal de stroomkring het langst gesloten houdt.

Ter beveiliging van deze reguleerder T bevindt zich nog een tweede reguleerder τ in het kussen.

In afwijking van de boven omschreven uitvoeringen treft men tenslotte nog een systeem aan, waarbij men uit veiligheids-overwegingen de netspanning aanzienlijk verlaagt.

De vraag is echter of men de veiligheid wel verhoogd daar de bijbehorende transformator een nieuwe bron voor eventuele storingen kan zijn.

Bepalen wij ons thans tot het ongeval.

„Schoenmaker blijf bij je leest”.

Het achtjarig dochttertje van een dokter had het verwarmingskussen 's nachts mee naar bed genomen en op haar buik gelegd.

De regelschakelaar werd op stand I gezet.

Omstreeks vier uur werd zij wakker door pijn in haar keel en merkte dat er een benauwde lucht in de kamer hing.

Zij gooide de dekens van haar af en nam

het verwarmingskussen, waar rook uit bleek te komen, weg.

Na de stekker uit het stopcontact genomen te hebben en de regelschakelaar op 0 gezet, legde zij het kussen op bed en ging haar ouders waarschuwen.

Daar zij echter mededeelde géén vuurverschijnselen te hebben waargenomen werd hier geen verdere aandacht aan besteed en zette zij de verstoorde nachtrust bij haar ouders in bed voort.

Na enige tijd echter is de vrouw des huizes, niet gerust zijnde, toch eens gaan kijken.

Tot haar schrik bemerkte zij dat het bed reeds in brand stond, waarop zij de brandweer belde welke de brand bluste.

Na een ingesteld onderzoek en uit verklaringen van de betrokkenen bleek het volgende:

Het kussen, waarvan men het merk niet meer wist, had men reeds ongeveer tien jaar in gebruik. Als afmeting werd opgegeven $\pm 30 \times 40$ cm, in het aansluitsnoer, wat niet verbrand was, bevond zich een regelschakelaar met standen 0 — 1 — 2 — 3 — 0.

Ook werd de thermo-reguleerder en het aansluitblokje nog bij de resten aangetroffen, met de verkoolde resten verwarmingselement.

Uit deze beschrijving blijkt het dus een kussen te zijn geweest volgens schema I. De thermoreguleerder was door verbruik

ken zelf reeds enige malen hersteld door de draden van het verwarmingselement er opnieuw aan te bevestigen. Na de reparatie werd dit instrument dan in een soort zakje genaaid en met een lint aan het kussen gebonden.

Hoewel, met het oog op de geringe overblijfselen de oorzaak niet met zekerheid vastgesteld kon worden, is het toch zeer waarschijnlijk dat deze gezocht moet worden in het ondeskundig herstellen van het verwarmingskussen.

Door de diverse reparaties aan de reguleerder zal vermoedelijk de asbest omspinning daar ter plaatse beschadigd zijn, waardoor de blanke weerstandsdraad met de brandbare omhulling in aanraking is gekomen.

Bovenstaande toont weer eens duidelijk aan dat reparaties aan elektrische toestellen, hoe klein dan ook, door een vakman dienen te geschieden.

Bijgevoegde foto geeft een beeld van de resten van het kussen welke teruggevonden werden.

RECTIFICATIE

De aandachtige lezer zal het opgevallen zijn, dat de foto's behorende bij het artikel *Ondeugdelijke Handlampen* door L. van der Post, in ons nummer van 7 Mei jl. abusievelijk een verkeerd onderschrift hebben gehad.

TRANSFORMATOREN

INTERNATIONALE ELECTRICITEITS ONDERNEMING
ELECTROTECHNISCHE FABRIEK
ZANDBERG WEG 97 - TELEFOON 8018 - BREDA

NUFA
BUITENKLOKKEN

uitvoering prospectus
op aanvraag verkrijgbaar

2e Schinkestraat 30 Amsterdam (Z) Tel. 28733

RONETTE, Amsterdam

de naam RONETTE betekent in 22 landen ter wereld de beste kwaliteit op het gebied van:

Pick-ups;
Opzet pick-ups en onderdelen;
Toonfilters;
Guitaarmicrofoons;
Studiocel microfoons;
Reporter microfoons;
Microfoontoebehoren.

Vraagt technische inlichtingen en prijzen aan:

RONETTE,

VERKOOPKANTOOR:

De Kempenaerstraat 51 - Tel. 80374
OF BIJ UW GROSSIER!

RUIWELFABRIEK DEN HAAG • RADIOFABRIEK DEN HAAG

MOTORENFABRIEK UTRECHT • RUIWELFABRIEK DEN HAAG

V.D. HEEM N.V.

FABRIEK VAN ERRES & PRODUCTEN

Hulpzender voor Oost-Nederland

Radio-ontvangst in Twentse en Gelderse Achterhoek verbeterd

Vanaf de bevrijding is het programma van Hilversum II op 415 meter gestoord door de in de Russische zone van Duitsland staande zender Leipzig.

Zoals bekend vroeg Nederland vorig jaar op de Internationale Golfengteconferentie te Kopenhagen twee niet gestoorde middengolven aan. Deze werden echter niet toegestaan.

De P. T. T. heeft nu de irriterende storing omzeild door in het Oosten van ons land, evenals Noord en Zuid dat hebben, een hulpzender te plaatsen die op de 245 meter het programma van Hilversum II uitzendt.

Via de kabels van het distributienet bereiken de programma's Hengelo, waar zij versterkt en uitgezonden worden.

Grootse plannen voor Nationale Tentoonstelling in Arnhem

In Arnhem zijn grote en grootse plannen in voorbereiding: het Gemeentebestuur bouwt, verzorgt en exploiteert een speciaal gebouw voor een Nationale Tentoonstelling 1950 Arnhem. Hiervoor is ontworpen een fraai paviljoen in de parken Sonsbeek en Zijpendaal, dat o.m. ook geschikt zal zijn voor congressen, jaarvergaderingen e.d.m.

Als enige inzenderster op de eigenlijke tentoonstelling treedt op het Rijk. De opening zal plaats hebben op 5 Mei 1950 en de tentoonstelling zal drie maanden geopend blijven. De strekking van deze tentoonstelling is de volgende:

a. een uitbeelding te geven van dat, wat tussen 5 Mei 1945 en 5 Mei 1950 in Nederland is tot stand gebracht;

b. uit te beelden wat in de dan volgende 5 jaren wellicht zal kunnen worden bereikt in de verdere wederopbouw.

Als alle plannen slagen zal dit zeker een belangrijke tentoonstelling worden.

De Tumagro Gids, een duidelijke handleiding

Wij ontvingen van Tuynman's Fabrieken, Herengracht 560 te Amsterdam, de Tumagro Gids. Deze omvat een zeer ruime serie artikelen op het gebied van utiliteits- en scheepsverlichting. Al deze artikelen worden geheel en al in de eigen fabriek vervaardigd. De gids biedt een duidelijk overzicht en een logische rangschikking van de artikelen die in afzonderlijke groepen zijn ondergebracht. De indeling van de gids is zodanig opgesteld dat herstellingen aan de hand hiervan zeer eenvoudig op te geven zijn. Prijzen zijn niet opgegeven aangezien deze voor wijzigingen vatbaar zijn.

Voor belangstellenden is de gids aan bovengenoemd adres verkrijgbaar.

BINNENKORT:

Aangiftebiljetten Vermogensheffing

IN DE BUS

Zoals de lezer bekend zal zijn, wordt naast de Vermogensaanwasbelasting, ook nog een Vermogensheffing-ineens geheven. Binnenkort zullen aangiftebiljetten worden uitgereikt waarop de belastingplichtige de voor het vaststellen van de aanslag in die heffing nodige gegevens zal moeten invullen. Op dat biljet zullen tevens nog enkele aanvullende gegevens ten behoeve van de Vermogensaanwasbelasting worden gevraagd.

Ieder die een voorlopige aanslag heeft ontvangen in de Vermogensaanwasbelasting of in de Vermogensheffing-ineens, zal een dergelijk aangiftebiljet ontvangen, terwijl het voorts ook zal worden uitgereikt aan ieder die vermoedelijk voor een aanslag in de vermogensbelasting (de gewone vermogensbelasting) voor de belastingjaren 1945 en/of 1946 in aanmerking zal komen.

De hier bedoelde aangiftebiljetten zullen binnen twee maanden ingevuld teruggezonden moeten worden terwijl deze termijn in het algemeen niet zal worden verlengd.

De inspecteurs zijn echter gemachtigd om met personen die er hun beroep van maken aangiftebiljetten voor anderen in te vullen, een regeling te treffen inzake een regelmatige inlevering van die aangiftebiljetten.

Het invullen van dit aangiftebiljet zal voor deze en gene weer veel tijd en moeite kosten en het is dus ook begrijpelijk, dat de meeste belastingplichtigen het alles behalve op prijs stellen dat zij weer een opnieuw zich zullen moeten gaan verdiepen in hun financiële positie van ruim drie jaar geleden.

De vraag is reeds gesteld of men wel verplicht kan worden de aanvullende gegevens voor de Vermogensaanwasbelasting te verstrekken. Deze vraag werd gesteld omdat men meende, met het invullen van het aangiftebiljet voor de Vermogensaanwasbelasting, reeds te hebben voldaan aan de verplichting tot aangifte.

Men dient hierbij echter te bedenken dat de inspectie steeds gerechtigd vragen te stellen, welke voor het vaststellen van de aanslag nodig zijn en die een aangiftebiljet ontvangen zullen dit dan ook volledig moeten invullen.

J. L. v. H.

Mededelingen VAN DE

NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE

ADMINISTRATIE:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

Organisatie noodzakelijk in verband met P. B. O.

Zoals U uit de dagbladen reeds heeft kunnen lezen is door de regering de Memorie van Antwoord en een gewijzigd onderwerp van Wet ingezonden dd. 19 Mei 1949. Hoewel er geen daverende nieuwe dingen naar voren zijn gekomen, zijn er toch enkele punten, die onze aandacht vragen.

De instellingsprocedure voor Bedrijfschappen, dit is ongeveer datgene wat voor de Vakgroep in de plaats treedt, is in die zin gewijzigd, dat zij bij algemene maatregel van bestuur kunnen worden ingesteld en geen afzonderlijke wet meer noodzakelijk is. Ook is er een zgn. „fatale datum” genoemd, een bepaalde termijn dus, waarbinnen de „organisatie Woltersom” zal moeten verdwijnen. Deze is gesteld op uiterlijk 3 jaar. Intussen kan echter reeds veel eerder aan de Sociale Economische Raad om instelling van een Bedrijfschap door een betreffende groep worden gedaan, mits deze groep natuurlijk landelijk en representatief genoemd kan worden naar het oordeel van deze Raad.

Over de taak der bedrijfsorganisatie wordt uitvoerig in de Memorie van Antwoord geschreven. Het uiteindelijke doel is tweeledig, nl. het dienen van het landsbelang, algemeen belang dus en daarnaast het dienen van het belang van de Bedrijfsgenoten. Deze verantwoordelijkheid van de nieuwe organisatie ligt dus wel iets anders, dan bij het individuele lid. Wanneer een dusdanig lid of werknemer in zijn verantwoordelijkheid te kort schiet, is dit nog niet van eminent belang, doch dit komt bij de gehele organisatie wel even anders te liggen. Men zou dan direct van het algemeen belang kunnen spreken. Men beoogt dus te komen tot beter besef van de verantwoordelijkheid, die op het bedrijfsleven rust en ook dat de verantwoordelijkheid organisatorisch door het bedrijfsleven gedragen kan worden.

Over de verordenende bevoegdheid is reeds eerder in dit blad gesproken en kunnen we derhalve kort zijn. Een aantal bevoegdheden, die aan een Bedrijfschap kunnen worden verleend, zijn opgesomd en deze verlening kan geheel of gedeeltelijk zijn, voor zover zij op de betreffende branche van toepassing is. Gezien het feit, dat de Bedrijfschappen thans bij algemene maatregel van bestuur ingesteld kunnen worden en niet meer bij afzonderlijke wet, is het noodzakelijk, dat in de komende wet op de Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie wordt vastgelegd wie door de verordeningen kan worden gebonden.

In verband met de verhouding Productschap-Hoofdbedrijfschap en Bedrijfschap, zij nog opgemerkt, dat de mogelijkheid bestaat, dat voor een bepaalde sector alleen Product- en Hoofdbedrijfschappen worden ingesteld en geen Bedrijfschappen. Ieder „schap” werkt nl. geheel zelfstandig en is slechts verantwoording schuldig aan de Soc. Econ. Raad. Een zeer belangrijk punt, in verband met de medezeggenschap van branchegenoten.

Menigmaal is in het kader van de nieuwe P.O.B. de Benelux genoemd en de vraag gesteld, hoe een en ander te rijmen valt met de heersende toestanden bij onze beide partners. Al lijkt het moeilijk, bij nadere beschouwing blijkt al heel spoedig, dat het niet zo lastig is. De kwestie is nl. dat het algemeen beleid door de regeringen uitgestippeld is en dat alleen de verdere uitwerking van getroffen maatregelen aan de bedrijfsorganisaties worden overgelaten.

Ook in overleg met onze collega's aldaar zal veel te bereiken zijn, bijv. door het maken van bepaalde afspraken. Dat hieraan de nodige aandacht dient te worden geschonken zal feitelijk overbodig zijn hier te vermelden.

UW BELANG. . . .

mag dan een eigen belang genoemd worden, indirect is het toch zeker ook een algemeen belang. Een gezonde middenstand is de ruggengraat van het landsbestel is er wel eens gezegd.

ORGANISEER U NIET

als U niet gefundeerd weet waar, waarom en waartoe. Geen half werk dus, maar grondig aangepakt.

Electro-Winkeliers, voor al Uw belangen is er thans één vrije organisatie, de N.E.W.O., de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie, waar U thuis hoort. Alléén maar ter behartiging van Uw specifieke detailhandelsbelangen ter verkrijging van een juiste en verantwoorde toestand op uw terrein. Organiseer U dus niet zo maar, doch

ORGANISEER U GOED!

Meldt U aan als lid of vraagt inlichtingen omtrent de mogelijkheid van toelating aan de administrateur van de N.E.W.O. — Keizersgracht 606 te Amsterdam-C.

Electro Radio Mercuur

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Uitgave van de

N.V. Uitgevers Mij. Dilligenta, Kalverstr. 35, Amsterdam C
Telefoon K 2900-35253 en 40453
Postgirorekening 136 400 — Bankrekening Twentache Bank

Dringend verzoek alle poststukken voor dit blad bestemd uitsluitend te adresseren aan :

Redactie of Administratie Electro Radio Mercuur.
Zonder verdere persoons-aanduiding.

REDACTIE:

L. Knuvelder en Ir. G. F. de Wit.

**REDACTEUREN MEDEDELINGEN
DER VAKGROEPEN:**

mr. J. H. van Gelderen en J. M. van Baston.

REDACTEUR RADIORUBRIEK:
J. Corver.

REDACTEUR ELECTROTECHNIEK
J. J. Moerkerk.

**REDACTEUR ADMINISTRATIE- EN
BELASTINGRUBRIEK:**

J. L. van Hedel.

PUBLIC RELATIONS:
J. B. Gastkemper.

ADVERTENTIE-MANAGER:
B. J. Jansen.

ABONNEMENTSPRIJS:

5,— p. jaar; voor leden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

Dit blad verschijnt des Zaterdag om de veertien dagen

**Adressen der Vakgroepen
en Ondervakgroepen****VAKGROEP ELECTROTECHNISCH AMBACHT**

Voorzitter J. W. Willemsen.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Telefoon K 1700-110585

ONDERVAKGROEP**ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF**

Voorzitter W. H. Hirdes.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. K 1700-110585

**ONDERVAKGROEP KLEINE NIJVERHEID OP
ELECTROTECHNISCH GEBIED**

Voorzitter E. Lückenrath.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. K 1700-110585

ONDERVAKGROEP**RADIO REPARATIEBEDRIJF**

Voorzitter Ir. H. J. J. Bouman.

Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

**VAKGROEP DETAILHANDEL IN
ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN
EN VERLICHTINGSARTIKELLEN**

Voorzitter B. G. Miermans.

Secretaris J. M. van Baston.

Keizersgracht 606, Amsterdam C - Tel. K 2900-40027

**VAKGROEP DETAILHANDEL IN
RADIO-ARTIKELLEN**

Voorzitter B. G. Miermans.

Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

**VAKGROEP TUSSENPERSONEN IN
ELECTROTECHNISCHE PRODUCTEN**

Voorzitter Ir. P. J. Plaisier.

Secretaris mr. J. L. P. Brabers.

Benoordenhoutcheweg 44, 's-Gravenhage
Telefoon K 1700-774491

De moderne man
gebruikt
een Phili Shave
en
KRUMT
Scheerspiegel

APPARATENFABRIEK
Tel. 3141 **KRUMT** Tel. 3141
Kempkensweg 36 HEERLEN

NEGEN VAN DE TIEN LADDERS ZIJN

WIENESE LADDERS

VEILIG! **STERK!**

N.V. HOUT-INDUSTRIE
V.H.
JEAN WIENESE
OPGERICHT IN 1903

BEMUURDE-WEERD o.z. 16
TELEF. KANTOOR 15534 - 21090
OOK NA 8 UUR
FABRIEK 14850

UTRECHT

VRAAGT ONZE 44 PAGINA'S TELLENDE CATALOGUS

ELECTROMOTOREN

JULO

Inkoop - Verkoop - Verhuur - alleen de betere soorten.
Reparatie - Wikkelen - Revisie
Ombouw, alleen kwaliteitswerk

Voor Twente en Gelderse Achhoek reeds lang een bekend vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JULO“
Waldeckstraat 22, Enschede, Tel. 40

GROTHAUZEN Venlo
fabriceert
ELECTRISCHE STRAALKACHELS
2 en 3 staafs, regelbaar
Alle soorten
VERWARMINGS ELEMENTEN
Vraagt offerte en monsters
J. H. GROTHAUZEN
Roermondschestraat 10 - Venlo

„WILKAFOON“-
volautomatische gramfoonplatenwiselaars voor 30 platen van 25 cm. Voor bedrijven, hotels, café-restaurants enz.

SPECIALE AANBIEDING
Gramfoononderzetkastjes met en zonder motor

Apparatenfabriek „WILKAFOON“
Karel Cremers - Tegelen
Handel en grossiers erkende kortling

Wij leveren uit voorraad:

Installatie-materiaal,
Apparaten,
Glaswerk,
Scholtés fornuizen 220 Volt, 5,5 kw.,
Scholtés 2-plaats comforen 220 Volt 3 kw.
Naaimachinemotoren met frictiekoppeling,
Verlichting.

N.V. v/h CLAESSEN & Co
Almelo — Amsterdam — Doetinchem
Groningen — Rotterdam

JAC. van der VEEN
Calandplein 3, Den Haag
Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen
ILLUMINATIE **TONEEL**
LICHTFONTEINEN

KOOLBORSTELS
voor elk doel.
Uit voorraad leverbaar.

Nederl. Koolborstelfabriek
AMSTERDAM-N.
Spijkerskade 5 Telefoon 60 548.

Slangen, 30, 35 mm. Sokken, 30, 35 mm.
Waalers, diverse maten. Waalbusjes, 6, 7 en 8 mm.
Zuigmonden, 28, 30, 32 en 35 mm (groot en klein).
Monturen, 30, 35 mm. Houten borstels (rond gat).
Stofzakken, 13, 15 cm. Lux 25, Protos Super, standaard, Jr., R37
Stofzakkingen, sleemodel, Excelsior, Protos ketel.
Spleetzuigers, 30 en 32 mm.
Koolborsteldoppen, Efa, Excelsior, Electrolux.
Koolborstels, diverse maten. Handvatten, 17, 17½ cm.
Handvathuisjes, Erres, Efa. Stekkerbloeks. Stekkerhuisjes.
Kogellagers, R-6 t/m R 10, 6202, 6204, 6205.
E-6 t/m E-10 (los).
Stofzakknippen voor Efa, Ruto, H.E.
Vampyr palhuis met veer, wielen.
Klemborstels voor Vampyr, Protos, 22 cm.
Buitenzakken voor Vampyr, Ritsema, Hamilton, Hoover enz.
Motorringen voor Efa, A.G. 220.
Bakelieten schroefkoppelingen voor Efa, Leko.
Stofzuigergroothandel **J. BLEYÉ**
Bremhorstlaan 8, Wassenaar Tel. 5153

*** NEON** LICHTBUIZEN - LETTERS
ETALAGE-ORNAMENTEN
BINNENVERLICHTING
INSTALLATIES

KORTE LEVERTIJD
ONDER GARANTIE
PRIMA AFWERKING

Vraagt vrijblijvende offertes aan bij:

SUPER-NEON, UTRECHT
SINGELSTRAAT 11 - TEL. 13727
Installateurs de bekende rabatten

Verlichtingsindustrie „OSIRIS“
Deventer - Molenstraat 74 - Telef. 4179

Uitgebreide collectie:

Bureaulampen
Nachtafellampen
Pianolampen
Schemerlampen
Kronen
Petroleumlampen
Ganglantaarns
Zijden- en perkamentkappen

W. Schuurman N.V.
HOFFPLEIN 2, 4, 4b & 6, ALKMAAR

UIT VOORRAAD LEVERBAAR:
Papiergrondkabels 2x2½, 3x2½, 4x4, 4x6

ZEER LAGE PRIJZEN VOOR:
Prima snelkokers van 1 en 2 Liter, zonder beveiliging, 220 Volt.

Voor grote afnamen installatiemateriaal zeer speciale prijzen.

WIJ WACHTEN UW AANVRAGEN

„VYNCKIER“ Importrice:
N.V. Handel Mij. „Electro-Metaal“ A. C. van RIJN,
PIET HEINSTRAT 102, DEN HAAG, TEL. 336144 en 321011

KASTENBATTERIJEN:
Verdeelkasten, schakelkasten etc. in excellithen uitvoering.

Orders op Vynckier kunnen worden geplaatst:
1e. met levertijd ca. 3 maanden, onder voorbehoud voldoende deviezen.
2e. met een maximale levertijd van 9 maanden, onder voorbehoud, dat de Benelux 1 Januari 1950 in werking treedt.

VRAAGT OFFERTE! Sterdriehoekschakelaars in bakelieten uitvoering voorradig

MOTOREN
VENTILATOREN
DYNAMO'S - OMVORMERS

EMI - UTRECHT
MUNTKADE 25

Verhuren en installeren van:

Electriche installaties voor feestterreinen, tentoonstellingen en openluchtspelen.
Toneelverlichting.

Uit voorraad leverbaar:
Org. spotlights. Merk Strand Electric.

C. SELMEYER
AMSTERDAM AMSTELDIJK 44
Postadres Stalinlaan 34. Tel.. (K. 2900) 98181. Na 6 uur 23643

DRAKA
AMSTERDAM

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.
Registreerende en aanwijzende Volt-Ampère-Watt-Cosy-en freq.meters.
Draaiveld richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

Wij leveren uit voorraad:

„AURORA“ GLOEILAMPEN (Edison, bajonet)
„WERVA“ KOOLBORSTELS in 80 afmetingen en zeer praktische assortimenten
ALUMINIUM WAAIERS voor stofzuigers, in 14 mm
SERIE-LAMPJES, 4, 6, 8, 12 en 14 volt.
Helder, rood, wit, blauw, oranje.
BATTERIJ- EN RIJWIELLAMPJES
STEKKERBLOCKS voor stofzuigers en strijkboorden enz., enz.
VRAAGT ONZE PRUSCOURANT

Waagmeester's
groothandel in electrotechnische en verlichtingsartikelen
DAMPLEIN 8 - TELEFOON 2294 (K 2980) - ZAANDAAN